

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ Ταχ.Δ/νση: Τορούτζια-
Νικολαΐδη, 38334 Βόλος Τηλ: 2421066525 - Fax:
2421069545

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων:
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Φωτοπούλου Αννέτα
Κουτλούκα Ελένη

№5 Βόλος/26-8-2022

Τ Ο Μ Α Τ Α Θ Ε Ρ Μ Ο Κ Η Π Ι Ο ΥΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ (*Phytophthora infestans*)

Μετά τις βροχοπτώσεις των τελευταίων ημερών περιμένουμε την είσοδο του περονόσπορου σε καλλιέργειες με τομάτα θερμοκηπίου στις πρώιμες (με 7-10σταυρούς) και μεσοπρώιμες (με 5-7σταυρούς) καλλιέργειες, σε χαμηλές και υγρές περιοχές των Νομών Μαγνησίας, Καρδίτσας, Σερβωτά Τρικάλων, Λάρισας, και Φθιώτιδας.

Συνθήκες ανάπτυξης: Ο παθογόνος μύκητας αρχίζει τον σχηματισμό εξανθήσεων όταν επικρατούν χαμηλές θερμοκρασίες και υψηλή σχετική υγρασία στο περιβάλλον των φυτών (υγρασία 80-95% και θερμοκρασίες 6-26° C, με άριστη 18-22° C).

Συστάσεις: Όσοι παραγωγοί διαπιστώσουν συμπτώματα προσβολών να προστατεύσουν την καλλιέργεια τους με ψεκασμούς κάλυψης (καλό λούσιμο των φυτών), με κατάλληλα επιτρεπόμενα και εκλεκτικά για τον περονόσπορο φυτοπροστατευτικά σκευάσματα. Επανάληψη του ψεκασμού μετά από βροχή.

ΚΛΑΔΟΣΠΟΡΙΟ (*Cladosporium fulvum, fulvia fulva*)

Συνεχίζεται η προσβολή από το κλαδοσπόριο στις πρώιμες καλλιέργειες με ντομάτες. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν είναι ευνοϊκές για τη ανάπτυξη του μύκητα και την μετάδοσή του.

Συνθήκες ανάπτυξης: Η ασθένεια προσβάλλει τα φυτά όταν επικρατούν υψηλή υγρασία 70%-95% και θερμοκρασίες από 4-32°C, με άριστη θερμοκρασία 22-24°C.

Συμπτώματα: Εμφανίζονται πρώτα στα κατώτερα φύλλα κιτρινοπράσινες ή κίτρινες κηλίδες, σε προχωρημένο στάδιο οι κηλίδες γίνονται κιτρινοκαστανές και νεκρωτικές. Στην κάτω επιφάνεια η περιοχή των κηλίδων καλύπτεται από την εξάνθηση του παθογόνου, η οποία έχει χρώμα ανοικτό καστανό ή γκριζοκαστανό και υφή βελούδου.

Συστάσεις: Όσοι παραγωγοί διαπιστώσουν συμπτώματα προσβολών να προστατεύσουν την καλλιέργεια τους με επιτρεπόμενα φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

ΩΪΔΙΟ (*Leveillula taurica*)

λ

Διαπιστώσεις: Συνεχίζεται η προσβολή από το ωΐδιο στις πρώιμες(7-10 σταυρούς) . και αναμένεται στις όψιμες (5-7 σταυρούς).

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη του μύκητα και την μετάδοσή του.

Συμπτώματα: Στην πάνω επιφάνεια των φύλλων εμφανίζονται κιτρινοπράσινες ή κίτρινες ακανόνιστες ή γωνιώδεις κηλίδες διαμέτρου 10-15 mm και στην κάτω επιφάνεια εμφανίζεται λεπτή λευκή μέχρι ανοικτή καστανή εξάνθηση. Τα κονίδια του μύκητα είναι αερομεταφερόμενα και προκαλούν την διασπορά της ασθένειας.

Συστάσεις: Να γίνει καταπολέμηση του παθογόνου μύκητα (μόνο όταν διαπιστωθεί η ύπαρξη του), με εγκεκριμένα και εκλεκτικά ωΐδιοκτόνα σκευάσματα.

ΒΟΤΡΥΤΗΣ (*Botrytis cinerea*)

Διαπιστώσεις: Είσοδος του βοτρυτή παρατηρείται στις πρώιμες(7-10 σταυρούς) και μεσοπρώιμες(5-7σταυρούς) καλλιέργειες τομάτας θερμοκηπίου, στους νομούς Καρδίτσας, Τρικάλων, Λάρισας, Μαγνησίας και Φθιώτιδας.

Συμπτώματα: Προσβάλλει όλα τα μέρη των φυτών τομάτας (στελέχη, φύλλα, άνθη και καρπούς). Στα στελέχη σχηματίζει καστανού χρώματος έλκη, τα οποία καλύπτονται από τεφρά εξάνθηση. Τα προσβεβλημένα άνθη αποκτούν καστανό χρώμα και πέφτουν, ενώ στους καρπούς η προσβολή αρχίζει από τον ποδίσκο ή την κορυφή.

Συνθήκες ανάπτυξης: Απαραίτητες συνθήκες για την ανάπτυξη του είναι η υψηλή υγρασία περιβάλλοντος (βροχοπτώσεις, ομίχλες, έλλειψη αερισμού, κ.λ.π.). Αναπτύσσεται σε θερμοκρασίες 1-30°C, με άριστη θερμοκρασία τους 18-23°C. Την είσοδο του παθογόνου διευκολύνει η παρουσία πληγών, νεκρών φυτικών ιστών και ανθέων .

Καταπολέμηση: α) Μείωση της υγρασίας στο χώρο των θερμοκηπίων με καλό αερισμό, τα φυτά να είναι αραιά φυτεμένα και το πότισμα να γίνεται τις πρωινές ώρες. β) Τήρηση καλής υγιεινής στις φυτείες με αφαίρεση - καταστροφή των προσβεβλημένων φυτών ή φυτικών οργάνων και αποφυγή υπερβολικής αζωτούχου λίπανσης. γ) Χημική καταπολέμηση με άμεσο ψεκασμό στις καλλιέργειες όπου παρατηρείται ο βοτρώτης, με επιτρεπόμενα για την καλλιέργεια και εκλεκτικά για τον βοτρώτη φυτοπροστατευτικά σκευάσματα. Επανάληψη του ψεκασμού σε 8 ημέρες, όπου υπάρχει πρόβλημα.

ΤΕΤΡΑΝΥΧΟΣ (*Tetranychus urticae*)

Διαπιστώσεις: Συνεχίζεται η παρουσία του τετρανύχου στις καλλιέργειες τομάτας θερμοκηπίου, στους Νομούς Καρδίτσας Λάρισας ,Μαγνησίας Τρικάλων και Φθιώτιδας και αναμένεται στις όψιμες καλλιέργειες

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν την εποχή αυτή ευνοούν την ανάπτυξη των τετρανύχων. Απαιτείται συνεχής επιθεώρηση από τους παραγωγούς λόγω του ότι η προσβολή από τους εχθρούς αυτούς εξαπλώνεται με μεγάλη ταχύτητα στο χωράφι.

Συστάσεις: Οι ψεκασμοί πρέπει να γίνουν μόνο μετά τη διαπίστωση της προσβολής (**3 άτομα/φύλλο**) και όχι προληπτικά, με κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα..

ΤΟΥΤΑ ABSOLUTA

Προσβολές από Tuta Absoluta

Διαπιστώσεις: Οι συλλήψεις των ακμαίων του εντόμου στο δίκτυο φερομονικών παγίδων συνεχίζονται και εμφανίζονται 300-400 άκμαία/3ημέρες/παγίδα στις πρώιμες καλλιέργειες. Από παρατηρήσεις στις καλλιέργειες διαπιστώθηκαν προσβολές στους καρπούς.

Να γίνουν επεμβάσεις με κατάλληλα εγκεκριμένα για την καλλιέργεια φυτοπροστατευτικά προϊόντα.

ΘΡΙΠΑΣ

Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν κατά την εποχή αυτή ευνοούν την ανάπτυξη του εντόμου. Ο θρίπας είναι **φορέας ιώσεων** και προκαλεί ζημιά στα φυτά με το να διαρρηγνύει και να απομυζεί τα κύτταρα της επιδερμίδας των φύλλων..

Συστάσεις: Για τους βιοκαλλιεργητές συστήνεται η τοποθέτηση των αρπακτικών εντόμων των θριπών όπως *Phytoseiulus persimilis*, *Amblyseius barker*, *Amblyseius cucumeris*, καθώς και μέλη της οικογένειας *Anthocoridae*, τα οποία είναι πολυφάγα αρπακτικά έντομα των θριπών, αλευρωδών και αφίδων, όπως το *Orius insidiosus*, κ.ά.

Για τους παραγωγούς συμβατικής γεωργίας συστήνονται κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα.

ΑΛΕΥΡΩΔΗΣ (*Trialeurodes vaporariorum*, *Bemisia tabaci*)

Διαπιστώσεις: Μέτριοι είναι οι πληθυσμοί του Αλευρώδη στα θερμοκήπια με τομάτες. Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν ευνοούν τη ανάπτυξη του εντόμου.

Συστάσεις: Για τους βιοκαλλιεργητές συστήνεται η τοποθέτηση της παρασιτικής σφήκας του Αλευρώδη των θερμοκηπίων *Encarsia formosa* κ.α. **αρπακτικά**.

Για τους παραγωγούς συμβατικής γεωργίας συστήνονται κατάλληλα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα.

ΠΡΟΣΟΧΗ Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηριάσεων.

Οι παραγωγοί που ενδιαφέρονται για τις γεωργικές προειδοποιήσεις της Τομάτας θερμοκηπίου να το δηλώσουν με ηλεκτρονικό μήνυμα στην Υπηρεσία μας στην ηλεκτρονική διεύθυνση email: rkprf@minagric.gr

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο διαδίκτυο <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer/agricultural-warnings>

Η Προϊσταμένη του τμήματος

Φωτοπούλου Αννέτα